

Үйде ЕБҚ- бар бала үшін қолдаушы және дамытушы орта құру: ата-аналарға кеңестер

Үйдегі орта ерекше білім беруді қажет ететін баланың дамуына маңызды рөл атқарады.

Дәл үйде балада қауіпсіздік сезімі, өзіне сенім және қарым-қатынас пен өз бетінше әрекет етуге арналған негізгі дағдылар қалыптасады.

1. Алдын ала болжамды күн тәртібін құрыңыз

ЕБҚ- бар балалар үшін не және қашан болатынын түсіну маңызды.

- Күнделікті нақты тәртіп орнатыңыз
- Ұйықтау, тамақтану, ойын уақытын тұрақты сақтаңыз
- Іс-әрекеттер өзгеретінін алдын ала хабарлаңыз
- Көрнекі күнтізбе пайдаланыңыз (суреттер, карточкалар)

Бұл баланың қобалжу деңгейін төмендетеді және оған ортаны жақсырақ түсінуге көмектеседі.

2. Кеңістікті ұйымдастырыңыз

Үй бала үшін таза және ыңғайлы болуы керек.

- Ойын, іс-шаралар және демалыс аймақтарын белгілеңіз
- Қажетсіз алаңдататын нәрселерді (шу, жарқын жарық, шамадан тыс жүктелген ойыншықтар) алып тастаңыз
- Материалдарға қол жетімділікті қамтамасыз етіңіз
- Бала жалғыз бола алатын «тыныш кеңістік» жасаңыз

3. Қарапайым және анық сөйлеңіз

Қысқа сөз тіркестерін қолданыңыз

- Бір уақытта бір нұсқаулық беріңіз
- Сөйлеген кезде көрсетіңіз
- Балаңыздың тапсырманы түсінгенін тексеріңіз

4. Өз бетінше әрекет ету дағдыларын дамытыңыз

- Балаға өздігінен әрекет етуге тырысуын қолдаңыз
- Іс-әрекеттерді қадамдарға бөліңіз (мысалы, киіну)
- Көрнекіліктер мен нұсқауларды қолданыңыз (суреттер, әрекеттер тізбегі)
- Баланың күш-жігерін міндетті түрде мадақтаңыз

5. Эмоционалды жағдайды қолдаңыз

- Баланың сезімдерін қабылдаңыз

- Эмоцияларды атаңыз («сен ренжідің бе», «сен ашуландың ба»)
- Қиын жағдайларда сабырлы болыңыз
- Қабылдау мен қолдаудың жағымды атмосферасын құрыңыз

6. Қарым-қатынас дағдыларын дамытыңыз

- Баланы сөйлеуге, қимылмен немесе көзқараспен қарым-қатынас жасауға ынталандырыңыз
- Қарапайым сұрақтар қойыңыз
- Бірге ойындар ойнаңыз
- Кез келген байланыс әрекетін қолдап, мадақтаңыз

7. Баланың ерекшеліктерін ескеріңіз

Әр ЕБҚ- бар бала бірегей.

- Балаға не ұнайтынын және не қиындық туғызатынын бақылаңыз
- Сенсорлық ерекшеліктерді ескеріңіз (дыбыс, жарық, жанасу сезімі)
- Тапсырмаларды тым көп беріп жүктемеңіз

8. Ойынды негізгі оқыту әдісі ретінде пайдаланыңыз

- Оқытуды күнделікті жағдайларға енгізіңіз
- Рөлдік және дамытушы ойындарды қолданыңыз
- Дағдыларды әр түрлі жағдайларда қайталаңыз

9. Мамандармен ынтымақтастық жасаңыз

- Педагог, психолог, логопедтің ұсыныстарын орындаңыз
- Сұрақтар қойып, балаға қалай көмектесуге болатынын нақтылаңыз
- Тәрбиелеуде біртұтас тәсілді сақтаңыз

10. Отбасының ресурсын сақтаңыз

Баланы қолдау күш-жігерді талап етеді.

- Мінсіздікті қууға тырыспаңыз
- Кішкентай жетістіктерді де атап өтіңіз
- Демалуға уақыт табыңыз

Есте сақтаңыз: ЕБҚ- бар бала үшін мінсіз орта емес, жанында оны қабылдайтын ересек адам маңызды. Тұрақтылық, сабырлылық және қолдау – оның дамуының басты шарттары.

«Кораблик» бөбекжайы КМҚК
Дайындаған: педагог-психолог Н.Шиляева